

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS NARIŲ  
GITANOS MATIEKUVIENĖS IR ANDRIAUS PUKSO**

**VERTINIMO IŠVADA  
DĖL DZŪKIJOS APYGARDOS NR. 69 RINKIMŲ KOMISIJOS 2020 M. SPALIO 8 D.  
SPRENDIMO NR. 25 „DĖL PAPIRKIMŲ TYRIMO GRUPĖS IŠVADOS“**

2020 m. spalio 14 d. Nr. 3-104 (1.2)  
Vilnius

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija 2020 m. spalio 8 d. gavo Dzūkijos apygardos Nr. 69 rinkimų komisijos (toliau – Dzūkijos ARK) 2020 m. spalio 8 d. sprendimą Nr. 25 „Dėl papirkimų tyrimo grupės išvados“, kuriuo patvirtinta Dzūkijos ARK sudarytos Papirkimų tyrimo grupės 2020 m. spalio 7 d. pakartotinė išvada Nr. 5. „Dėl Juozo Baublio veiksmų“ (toliau – Tyrimo grupės išvada). Papirkimų tyrimo grupės išvadoje konstatuojama, kad „*Seimo narys Juozas Baublys Vilkiautinio kaimo šventėje „Lai tėviškėj skamba mūsų dainos ir juokas“ šventės organizatoriams (Aldonai Zubrienei, kuri yra kartu ir Vilkiautinio kaimo bendruomenės vadovė, ir Vilkiautinio kultūros centro direktorė) 2020-08-01 įteikdamas suvenyrinius saldainių rinkinius su Lietuvos Respublikos Seimo logotipu (2 dėžutes) neįvykdė papirkimo (šie jo veiksmai nelaikomi papirkimu)“.*

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Dzūkijos ARK papildomas tyrimas buvo atliktas Lietuvos Respublikos vyriausiajai rinkimų komisijai 2020 m. spalio 4 d. sprendimu Nr. Sp-235 „Dėl Dzūkijos apygardos Nr. 69 rinkimų komisijos 2020 m. rugsėjo 24 d. sprendimo Nr. 20 „Dėl rinkėjų galimo papirkimo tyrimo grupės išvados“ nepatvirtinus Dzūkijos ARK 2020 m. rugsėjo 24 d. sprendimo Nr. 20 „Dėl rinkėjų galimo papirkimo tyrimo grupės išvados“ ir pavedus Dzūkijos ARK tęsti galimo papirkimo atvejo tyrimą, nes nustatyti Dzūkijos ARK atlikto tyrimo trūkumai.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5<sup>1</sup> straipsnio 3 dalimi ir Rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimo ir vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2017 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. Sp-47 „Dėl Rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimo ir vertinimo tvarkos aprašo ir Metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), 40 ir 41 punktais, teikiama išvada dėl Dzūkijos ARK 2020 m. spalio 8 d. sprendimo Nr. 25 „Dėl papirkimų tyrimo grupės išvados“.

**1. Tyrimo objektas**

Tyrimas atliktas pagal 2020 m. rugpjūčio 31 d. Reklamos gaudyklėje gautą anoniminių pranešimą „*Seimo nario Juozo Baublio facebook internetinėje svetainėje nuotraukose matosi Seimo narys su dovanų maišeliu. Galima vertinti kaip rinkėjų papirkinėjimu, nes Vilkiautinio kaimo bendruomenės šventėje „Lai tėviškėj skamba mūsų dainos ir juokas“ dalyvavo daug būsimų rinkėjų. Kokias dovanas Seimo narys turėjo maišelyje? Ir kam dalijo? Būtina atlikti tyrimą“.*

Papildomas tyrimas atliktas Lietuvos Respublikos vyriausiajai rinkimų komisijai 2020 m. spalio 4 d. sprendimu Nr. Sp-235 pavedus Dzūkijos ARK tęsti galimo papirkimo atvejo tyrimą, nes nustatyti Dzūkijos ARK atlikto tyrimo trūkumai.

## **2. Atlikto tyrimo procedūrų vertinimas**

2.1. Dzūkijos ARK Papirkimų tyrimo grupė sudaryta nepažeidžiant Aprašo 16 punkto reikalavimų.

2.2. Tyrimas atliktas laikantis Aprašo 24 punkte nustatytų terminų. Papildomas tyrimas atliktas laikantis teisės aktuose nustatytų terminų.

2.3. Tyrimo metu apklaustas Seimo narys Juozas Baublys, kurio veiksmai buvo apskūsti pateikus pranešimą Reklamos gaudyklėje. Laikytina, kad Seimo narys Juozas Baublys buvo tinkamai informuotas apie atliekamą tyrimą, turėjo galimybę atsakyti į pateiktus klausimus, taip pat pateikti paaiškinimus. Papildomo tyrimo metu klausimai pateikti ir Vilkiautinio kaimo bendruomenės pirmininkei bei Vilkiautinio kultūros centro direktorei Aldonai Zubrienei.

2.4. Dzūkijos ARK Papirkimų tyrimo grupės 2020 m. spalio 7 d. išvada ir Dzūkijos ARK 2020 m. spalio 8 d. sprendimas Nr. 25 Lietuvos Respublikos vyriausiajai rinkimų komisijai perduoti laikantis teisės aktuose nustatytų terminų.

## **3. Tyrimo metu nustatytos sprendimui priimti reikšmingos faktinės aplinkybės**

3.1. 2020 m. balandžio 10 d. prasidėjo 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinė kampanija. Juozas Baublys kandiduoja Dzūkijos rinkimų apygardoje Nr. 69. Jis registruotas politinės kampanijos dalyviu 2020 m. liepos 9 d. (Vyriausiosios rinkimų komisijos nario sprendimas Nr. PK1-2020LRS-S204).

3.2. Juozas Baublys neneigia, kad dalyvavo Vilkiautinio kaimo šventėje „Lai tėviškėj skamba mūsų dainos ir juokas“ ir įteikė maišelį šventėje dalyvaujantiems asmenims. J. Baublio Dzūkijos ARK Papirkimų tyrimo grupei pateikti atsakymai: *„2020 m. rugpjūčio 1 d. Vilkiautinio kaimo šventėje „Lai tėviškėj skamba mūsų dainos ir juokas“ dalyvavau kaip Varėnos-Trakų apygardą atstovaujantis Seimo narys Vilkiautinio kultūros centro kvietimu. Kvietimą dalyvauti šventėje gavau elektroniniu paštu <...> 2020 m. liepos 17 dieną Šventę organizavo Vilkiautinio kaimo bendruomenė ir Vilkiautinio kultūros centras. Dalyvavimą minėtoje šventėje įtraukiau į darbotvarkę. Vykdydamas savo, kaip LR Seimo nario, veiklą Varėnos rajono bendruomenių šventėse ir renginiuose dalyvauju nuolat. Šventės „Lai tėviškėj skamba mūsų dainos ir juokas“ metu pasveikinau jos dalyvius ir įteikiau organizatoriams LR Seimą reprezentuojančius suvenyrus, kurie buvo baltame maišelyje su Seimo logotipu. Suvenyras įsigyti iš parlamentinei veiklai skiriamų lėšų LR Seimo sandėlyje. Jų vertė – 6,38 eur. Maišelis buvo vienas. Suvenyrus organizatoriams įteikiau vadovaudamasis LR Seimo etikos ir procedūrų komisijos išaiškinimu „Dėl Seimo narių lėšų su parlamentine veikla susijusioms išlaidoms naudojimo politinės kampanijos metu“, kuriame*

nurodoma, kad Seimo nariai, vykdydami Seimo pareigas, turi teisę įsigyti suvenyrų su Lietuvos Respublikos ar Seimo simbolika ir įteikti juos renginių ar kitomis progomis, tačiau jie negali būti naudojami politinei kampanijai. Pabrėžiu, kad dalyvaudamas Vilkautinio kaimo šventėje nevykdžiau rinkimų agitacijos kampanijos, o tęsiau savo, kaip LR Seimo nario, veiklą“ (kalba netaisyta, kartu su atsakymais pateiktos Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos 2020 m. birželio 19 d. rašto bei Vilkautinio kultūros centro kvietimo kopijos).

3.3. Dzūkijos ARK Papirkimų tyrimo grupės nustatyta: „Iš tyrimo metu gautos informacijos nustatyta, kad Seimo narys Juozas Baublys 2020-08-01 Vilkautinio kaimo šventėje „Lai tėviškėj skamba mūsų dainos ir juokas“, kuri prasidėjo 2020-08-01 19:00 val. Vilkautinio kultūros centre, jos organizatoriams (Vilkautinio kaimo bendruomenės ir Vilkautinio kultūros centro atstovei Aldonai Zubrienei) įteikė suvenyrinius saldainių rinkinius su Lietuvos Respublikos Seimo logotipu (2 dėžutes), kurių vertė 6,38 Eur, įsigytus iš parlamentinei veiklai skiriamų lėšų Seimo sandėlyje“.

3.4. Papildomo tyrimo metu klausimai buvo pateikti ir Vilkautinio kaimo bendruomenės pirmininkei bei Vilkautinio kultūros centro direktorei Aldonai Zubrienei. Anot A. Zubrienės: „Taip, seimo narys Juozas Baublys bendruomenės kvietimu dalyvavo kaimo šventėje „Lai tėviškėj skamba mūsų dainos ir juokas“. Šventės metu seimo narys pasveikino šventės dalyvius ir padovanojo dvi dėžutes saldainių. Dėžutės buvo su seimo logotipu ir įdėtos į maišelį su seimo logotipu. Saldainių dėžučių vertės negaliu pasakyti, nes tikrai tuo nesidomėjau. Saldainiais šventės vakaronės metu buvo pavaišinti šventės dalyviai ir koncerte dalyvavę kolektyvai. Seimo narys visiškai nekalbėjo apie artėjančius rinkimus, nieko neragino ir neprašė už jį balsuoti“ (kalba netaisyta). Atkreiptinas dėmesys į tai, kad A. Zubrienei tyrimo metu pateikti ir nekorektiški klausimai (iš dalies sufleruoja galimus atsakymus): „Tyrimo metu nustatyta, kad šventėje „Lai tėviškėj skamba mūsų dainos ir juokas“ Jūsų kvietimu dalyvavo dabartinis Seimo narys Juozas Baublys, kurio metu jis pasveikino šventės dalyvius ir įteikė organizatoriams Seimą reprezentuojančius suvenyrus (suvenyriniai saldainių rinkiniai su LR Seimo logotipu - 2 dėžutės), kurie buvo baltame maišelyje su Seimo logotipu, kurių vertė - 6,38 eur. <...> prašau kiek įmanoma greičiau atsakyti į šiuos klausimus: 1) ar 2020-08-01 šventės metu, kaip Vilkautinio kaimo bendruomenės atstovė, **iš Seimo nario Juozo Baublio gavote saldainių rinkinį su LR Seimo logotipu** - 1 dėžutę? 2) ar Seimo narys, **įteikdamas saldainių dėžutę**, Jums darė poveikį, t. y. skatino dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą asmenį?“. Kur kas korektiškiau buvo galima užduoti klausimą „Ką gavote?“ ar pan., neminint saldainių dėžučių skaičiaus. Antras klausimas užduotas apie saldainių dėžutę dar neturint atsakymo apie dovanos turinį.

Klausimai užduoti nekorektiškai, nesiekiant išsiaiškinti dovanos turinio. Klausimas turėjo būti formuluojamas – „Kas buvo įteikta“ šventės metu.

3.5. Atkreiptinas dėmesys į įteiktą dovanų vertę. Juozo Baublio nebuvo klausiama, kokia dovanų vertė. Jis pats nurodo, kad dovanų vertė yra 6,38 Eur. Daroma išvada, kad už šią sumą buvo nupirktas dovanų maišelis ir 2 saldainių dėžutės. Patikrinus Seimo dispozicijoje esančias dovanų maišelių ir saldainių dėžučių kainas, matoma, kad tokių prekių kaina svyruoja „nuo... iki...“.

#### **4. Tyrimo metu atlikto teisinio vertinimo pagrįstumo vertinimas**

4.1. Dzūkijos ARK Papirkimų tyrimo grupės protokoluose ir išvadose cituojamas teisinis reglamentavimas rodo, kad šios grupės nariai yra susipažinę su galiojančiu teisiniu reglamentavimu.

4.2. Tyrimo grupės išvadoje remiamasi Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos 2020 m. birželio 19 d. raštu Nr. V-2020-3311 „Dėl Seimo narių lėšų su parlamentine veikla susijusioms išlaidoms naudojimo politinės kampanijos metu“, kuriame numatyta: *„Seimo nariai, vykdydami Seimo nario pareigas, turi teisę įsigyti suvenyrų su Lietuvos valstybės ar Seimo simbolika ir įteikti juos renginių metu ar kitomis progomis, tačiau jie negali būti naudojami politinei kampanijai“*. Tačiau dovanos įteikimas rinkimų teisę turinčiam asmeniui politinės kampanijos metu negali būti vertinamas atskirai ir nuo pačios kampanijos. Politinės kampanijos dalyvis rinkimų teisę turinčiam asmeniui įteikė dovaną, kuria *„buvo pavaišinti šventės dalyviai ir koncerte dalyvavę kolektyvai“* (iš Aldonos Zubrienės pateikto atsakymo).

Be to, Seimo reprezentacijai skirti suvenyrai turi būti naudojami institucijos reprezentacijai. Seimo narys J. Baublys, kaip matoma iš kvietimo, buvo kviečiamas į šventę, kurios programoje – kapelos, ansamblio ir humoro grupės pasirodymai, mobilios bibliotekos pristatymas, vakaronė. Iš to darytina išvada, kad Seimo narys vyko pasveikinti susirinkusius savo apygardos bendruomenės narius, pabendrauti su jais, taigi, buvo kviečiamas kaip kandidatas, kaip tos apygardos atstovas, o ne kaip Seimo atstovas.

4.3. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Vilniaus apygardos administracinis teismas 2020 m. kovo 5 d. sprendime administracinėje byloje Nr. eI3-961-484/2020 aiškiai ir nedviprasmiškai yra pažymėjęs, kad *„Dovanos ar kitoks materialus ir nematerialus atlygis, neatlygintinos paslaugos suteikimas rinkėjui rinkimų kampanijos metu besąlygiškai laikomas rinkėjo papirkimu. Kitoks įstatymo aiškinimas sudarytų sąlygas kandidatams <...> piktnaudžiauti esama situacija, nesilaikyti nustatyto draudimo papirkti rinkėjus ar rinkimų teisę turinčius asmenis. Dovana, suteikta rinkėjui ar rinkimų teisę turinčiam asmeniui, prasidėjus politinei kampanijai, negali būti pateisinama šventėmis ar kitomis aplinkybėmis“*.

4.4. Vilkiautinio kaimo bendruomenės pirmininkei bei Vilkiautinio kultūros centro direktorei Aldonai Zubrienei tyrimo metu buvo pateikti nekorektiški klausimai, dėl kurių buvo sudarytos sąlygos neteisingai ir neišsamiai atsakyti į klausimus. Tai sudarė sąlygas neatsakyti į klausimus ir nesudarė galimybių dovanos gavėjams tiksliai įvardyti, kas buvo įteikta minimos šventės metu.

## 5. Išvada

Dzūkijos apygardos Nr. 69 rinkimų komisijos 2020 m. spalio 8 d. sprendimas Nr. 25 „Dėl papirkimų tyrimo grupės išvados“ priimtas laikantis nustatytų terminų, tačiau atsižvelgiant į tai, kad rinkėjams suteikiamos dovanos nuo politinės kampanijos pradžios negali būti pateisinamos nei šventėmis, nei kitomis aplinkybėmis, Juozo Baublio veiksmai vertintini kaip pažeidžiantys Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5<sup>1</sup> straipsnį, draudžiantį pirkti rinkėjų balsus.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Lietuvos Respublikos vyriausiajai rinkimų komisijai  
s i ū l o m a:

Pakeisti Dzūkijos apygardos Nr. 69 rinkimų komisijos 2020 m. spalio 8 d. sprendimą Nr. 25 „Dėl papirkimų tyrimo grupės išvados“ ir jį išdėstyti taip:

„Pripažinti, kad Juozas Baublys, 2020 m. rugpjūčio 1 d. įteikdamas dovaną Vilkiautinio kaimo šventėje „Lai tėviškėj skamba mūsų dainos ir juokas“, pažeidė Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5<sup>1</sup> straipsnį, draudžiantį pirkti rinkėjų balsus.“

Komisijos nariai

Gitana Matiekuvienė

Andrius Puksas